

Afgjort den 12. december 2024

116

Udenrigsministeriet. København, den 4. december 2024.

- a. Udenrigsministeriet anmoder herved om Finansudvalgets tilslutning til, at Udenrigsministeriet ved tekstanmærkning bemyndiges til at dække eventuelle fremtidige tab forbundet med EU's makrofinansielle assistance til Ukraine i finansåret 2024. Forslaget medfører ikke udgifter i finansåret.

b. *Baggrund*

Ruslands krig i Ukraine har haft ødelæggende konsekvenser for Ukraine, dets folk, økonomi og infrastruktur. Givet omfanget og kompleksiteten af genopbygningen og reformer til at understøtte et fremtidigt EU-medlemskab, ser Kommissionen behov for langsigtet støtte fra EU til at adressere disse udfordringer.

Ukraine-faciliteten blev etableret ved et ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd d. 1. februar 2024, som en del af midtvejs gennemgangen af EU's flerårige budget 2021-2027. Ukraine-faciliteten skal yde finansiel assistance til Ukraine på 50 mia. euro 2024-2027, fordelt på 33 mia. euro i lånestøtte og 17 mia. euro i gavebistand.

EU-Kommissionen vedtog d. 23. oktober 2024 at yde ny ekstraordinær makrofinansiell assistance (MFA) til Ukraine på op til 35 mia. euro, samt etablering af en samarbejds mekanisme for lån til Ukraine, som kan understøtte lån på samlet op til 45 mia. euro fra EU og G7-partnere baseret på de fremtidige indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver. Foruden EU's bidrag annoncerede G7's finansministre den 25. oktober, at lånene på samlet omkring 45 mia. euro forventes fordelt på bidrag fra USA med knap 18 mia. euro og Canada, Japan og Storbritannien med sammenlagt ca. 9 mia. euro. Dermed nedjusteres EU's MFA-lån forventeligt fra de maksimale 35 mia. euro ifølge forordningen til godt 18 mia. euro.

Den makrofinansielle assistance bidrager generelt til at holde hånden under de ukrainske offentlige finanser og sikre økonomisk og finansiel stabilitet i Ukraine. Begge EU-lån baseres på Ukraineplanen, som sammenfatter de reformer og investeringer, som man fra Ukraines side forventer at gennemføre, som led i EU-tiltrædelsen, og som grundlæggende understøtter landets udvikling, modernisering og vækst. Lånene vil ikke være knyttet til bestemte udgiftstyper og vil derfor sikre Ukraine det finanspolitiske råderum til at træffe sine udgiftsvalg ud fra landets mest presserende behov, herunder dets genopretning og genopbygning samt dets selvforsvar mod Ruslands angrebskrig.

Projektbeskrivelse

Den makrofinansielle assistance til Ukraine har karakter af lån på meget lempelige vilkår. EU-budgettet og EU-landene betaler således lånenes rente- og administrationsomkostninger for Ukraine-faciliteten, mens omkostningerne for lånet i regi af G7 betales af fremtidige indtægter forbundet med immobiliserede russiske centralbankaktiver, som kanaliseres ind i samarbejdsmekanismen.

Budget

For begge lån gælder at EU's bilaterale lån til Ukraine garanteres via EU-budgettets såkaldte *headroom*, dvs. margen mellem EU's årlige betalings- og indtægtsloft, som udgør en stående garanti-stillelse fra EU-landene pba. deres BNI-andele. Dette indebærer, at EU-landene indirekte garanterer for lånet pba. landenes BNI-andele frem til lånene er indfriet. Manglende tilbagebetaling af lånene vil således kunne have statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Danmark hæfter aktuelt for omkring 2 pct. af EU's samlede forpligtelser under EU's indtægtsloft.

Eventuelle tab på lånene, som ville skulle finansieres af medlemslandene, forventes at ville kunne opgøres som udviklingsbistand i henhold til OECD-DAC's regler. Fra det tidspunkt, der ved undertegnelse af en evt. tiltrædelsestraktat måtte blive fastsat en dato for Ukraines optagelse i EU, vil økonomisk støtte til Ukraine ikke længere kunne opgøres som udviklingsbistand ifølge OECD-DAC's retningslinjer.

Med tekstanmærkningerne etableres den nødvendige hjemmel til at Danmarks andel af eventuelle tab forbundet med EU's lånestøtte til Ukraine i 2024-2027 (Ukraine-faciliteten) og EU's makrofinansielle assistance til Ukraine i regi af samarbejdsmekanismen vedrørende lån til Ukraine (G7) kan afholdes under udviklingsbistanden. Tekstanmærkningerne søges indarbejdet tilsvarende på kommende bevillingslove. Idet evt. udgifter ifm. garantien forventes opgjort som udviklingsbistand, afsættes der ikke en risikopræmie for hæftelserne.

Væsentlige risikoelementer

Kommissionen vil løbende overvåge implementeringen og gennemførelsen af aktiviteter under lånene. For lånet gennem Ukraine-faciliteten er der en betydelig risiko for manglende ukrainsk tilbagebetaling og dermed tab, der skal dækkes via EU-budgettet, givet Ukraines situation og konsekvenser af krigen for den ukrainske økonomi og offentlige finanser, herunder gældsholdbarhed.

For lånet i regi af samarbejdsmekanismen, dækkes tilbagebetalinger som udgangspunkt med de forventede fremtidige ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver. EU-budgettet vil dermed kun skulle dække tab hvis indtægterne ikke er tilstrækkelige og Ukraine ikke kan tilbagebetale lånet. Immobiliseringen forlænges løbende for seks måneder ad gangen, men Det Europæiske Råd vedtog den 27. juni 2024 konklusioner, hvoraf det fremgår, at de russiske aktiver bør forblive immobiliserede, indtil Rusland indstiller sin angrebskrig mod Ukraine og kompenserer Ukraine for de skader, som denne krig har forårsaget med forbehold for EU-retten.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget med henblik på at etablere hjemmel til at evt. tab forbundet med EU's lånestøtte til Ukraine i 2024-2027 (Ukraine-faciliteten) og EU's makrofinansielle støtte til Ukraine i regi af samarbejdsmekanismen vedrørende lån til Ukraine (G7) kan afholdes under udviklingsbistanden i 2024.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at Udenrigsministeriet i 2024 bemyndiges til at dække eventuelle fremtidige tab forbundet med EU's makrofinansielle assistance til Ukraine i regi af Ukraine-faciliteten og G7 lån.

Forslaget medfører ikke udgifter i finansåret.

Der anmodes samtidig om tilslutning til, at der på forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2024 optages følgende tekstanmærkninger under § 6. Udenrigsministeriet:

Nr. 22 ad 06.32.11.35.

Ministeren med ansvar for udviklingssamarbejde bemyndiges til, at eventuelle fremtidige tab forbundet med EU's lånestøtte til Ukraine i 2024-2027 (Ukraine-faciliteten) på 33 mia. euro, der er stillet med sikkerhed i EU-budgettet, svarende til Danmarks andel af EU's budget, kan afholdes under § 6.3. Bistand til udviklingslandene.

Nr. 23 ad 06.32.11.35.

Ministeren med ansvar for udviklingssamarbejde bemyndiges til, at eventuelle fremtidige tab forbundet med EU's makrofinansielle assistance til Ukraine i regi af samarbejdsmekanismen vedrørende lån til Ukraine (G7) på op til 35 mia. euro, der er stillet med sikkerhed i EU-budgettet, svarende til Danmarks andel af EU's budget, kan afholdes under § 6.3. Bistand til udviklingslandene. Udgifter relateret til lånet dækkes som udgangspunkt med afkast fra immobiliserede russiske centralbankaktiver.

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 4. december 2024

LARS LØKKE RASMUSSEN

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af et flertal i Finansudvalget den 12-12-2024 (udvalget med undtagelse af Dansk Folkepartis medlemmer, der stemte imod aktstykket)

Påtegninger:

Enhedslistens medlem af udvalget bemærker, at Enhedslisten støtter Danmarks bidrag til Ukraine til dækning af de store udgifter, der er påført landet som følge af den russiske angrebskrig, og støtter derfor aktstykket. Enhedslisten har den principielle opfattelse, at disse midler ikke skal tages fra udviklingsbistanden, men findes et andet sted. Enhedslisten forventer, at regeringen nøje følger udviklingen i forhold til eventuelle fremtidige tab forbundet med EU's lånestøtte til Ukraine for at sikre, at eventuelle tab ikke betyder, at anden udviklingsbistand mindskes.

Dansk Folkepartis medlem af udvalget bemærker, at Dansk Folkeparti er imod fælles EU-lån. Det fremgår af aktstykket, at EU-landene indirekte garanterer for lånet på baggrund af BNI-andele, frem til lånene er indfriet. Hvis lånet ikke tilbagebetales, kan det derfor få statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Dansk Folkeparti opfordrer til, at økonomisk støtte til Ukraine foregår bilateralt gennem nationalstaterne, og derfor kan Dansk Folkeparti ikke støtte aktstykket.